

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. // Inzerati do 80 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2,50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inzerati petih vrst Din 4.-, Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.- // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENJ GRADEC, Slomnikov trg 5 // Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10351.

Litva - nov ruski protektorat

Snoči je bila podpisana zavezniška pogodba med Rusijo in Litvo - Rusija dobi s to pogodbo skoro neomejeno kontrolo nad Litvo, ki dobi zato Vilno - Rusija obvlada sedaj ves Baltik

Moskva, 11. okt. s. Agencija Tas je ponoči objavila naslednji komunikat:

V dne 3. do 10. oktobra so se v Moskvi vršila pogajanja med ruskim zunanjim ministrom Molotovom in litovskim zunanjim ministrom Urbisom o vprašanju sklenitve pogodbe za predajo mesta Vilna in vilnske oblasti Litvi in o sklenitvi pakta o medsebojni pomoči med Rusijo in Litvo. Razgovorom so prisostvovali z ruske strani še Stalin, Potemkin in poslanik v Kovnu Pozdnjakov, z litovske strani pa namestnik predsednika vlade Glazalskas, poveljnik vojske general Rastikis in poslanik v Moskvi Naskijevičus. Dne 10. oktobra je bila podpisana pogodba o predaji mesta Vilna in vilnske oblasti Litvi ter pakt o vzajemni pomoči. Pogodba se glasi:

Predsedstvo vrhovnega sveta SSSR in predsednik litovske republike sta na podlagi pogodbe o prijateljstvu z dne 12. VII. 1920, zasnovane na medsebojnem priznanju in nevmesnavanju ter na podlagi pogodbe o nenapadanju od 28. IX. 1926, prebricana, da je v interesu obeh strani in njune vzajemne varnosti, da skleneta ta dogovor. Za podpis sta pooblaščenca zunanjega ministra Molotova z ene strani in zunanjega ministra Urbisa z druge strani, ki sta se sporazumela o sledečem:

1. V interesu utrditve medsebojnega prijateljstva preda Rusija Litvi kot sestavni del njenega ozemlja Vilno in okolico v soglasju s priloženo karto. Točne meje odstopljenega ozemlja so določene v dopolnilnem protokolu.

2. Rusija in Litva se obvezata, da nujna druga drugo vsako vojaško pomoč v primeru napada na Litvo, ali pa na Rusijo iz Litve, s strani katerekoli evropske države.

3. Rusija da litovski armadi pomoč v orožju in vojnem materialu.

4. Za varovanje državnih interesov obeh strani dobi Rusija pravico, da drži v Litvi točno določeno število svojega vojaštva na lastne stroške. Točna mesta postad, njihove meje, število in druga vprašanja, tako glede nastanitve, administracije, jurisdikcije itd. za to vojaštvo bodo určena s posebnim dodatnim sporazumom. Litovska vlada bo podvela vse potrebne ukrepe za izvedbo tega sporazuma.

5. V primeru grožnje napada bosta obe strani takoj podvelji vse ukrepe, ki jih smatra za potrebne za zaščito svojega ozemlja.

6. Obe strani se zavezuje, da ne bosta sklenili nobene zveze ali koalicije, ki bi bila naperjena proti eni izmed njiju.

7. Izvedba te pogodbe ne krši suverenih pravic nobene stranke in ne pomeni vmešavanja v državno, ekonomsko, vojaško ali drugo področje. Mesta, kjer bodo nastanjene ruske čete, ostanejo teritorij litovske republike.

8. Določila točk 4. do 7. ostanejo v veljavi 15 let. Če nobena stranka ne smatra za potrebno, da jih odpove, se veljavnost pogodbe avtomatično podaljša za nadaljnjih 10 let.

9. Ta pogodba stopi v veljavo z dnem ratifikacije, ki se mora izvršiti v 6 dneh v Kovnu.

Pogodba je sestavljena v dveh originalih v ruskem in litovskem jeziku.

Moskva, 10. okt. 1939.

Molotov s. r.

Urbis s. r.

Obsežnejša pogodba, kakor pa z Estonko in Letonsko

London, 11. okt. s. Po sodbi tukajšnjih političnih krogov se razlikuje pogodba med Rusijo in Litvo v dveh ozihi od pogodbe Rusije z Estonko in Letonsko.

1. V pogodbi niso označena točna mesta, kjer bo imela ruska vojska svoja oporišča, temveč je dobila Rusija splošno pravico, da postavi svoje garnizije, katerih mesta bodo pozneje določena.

2. Litva je za to dobila z ruske strani tudi kompenzacije.

Iz dejstva, da ruska oporišča niso točno navedena, je mogoče sklepati, da ima pogodba dalekosežnejši značaj od ruskih pordb z Estonko in Letonsko.

Nova meja

Kovno, 11. okt. br. Litovski listi poročajo, da bo šla nova rusko-litovska meja južnovzhodno od Vilne mimo Svencionta ter dalje severno proti letonski meji. Litovska bo na ta način dobila ozemlje, na katerem prebiva 500 do 600.000 prebivalcev.

Komentar »Pravde«

Moskva, 11. okt. s. Ob priliki podpisa pogodbe z Litvo prinaša današnja »Pravda« članek pod naslovom »Litva«, v katerem poudarja, da je bila Rusija vse od ustanovitve litovske države v zelo neprijeteljskih odnosih z Litvo. Odkriva tudi zanimivo dejstvo, da je lani, ko je Poljska hotela napasti Litvo, ta napad moral izostati zaradi ruske intervencije. Članek navaja dalje statistične podatke o Litvi. Ugotavlja, da obstoji prebivalstvo v 85%

iz Litovcev, 7% je Židov, 2,4% Rusov in 4% drugih. Vilno, da je bilo vedno pravo glavno mesto Litve, ki pa so ga Poljaki nasilno odvzeli. Članek kaže posebno zanimanje za litovsko obalo, zlasti mesto Polanga ter za železniška križišča, tako Saulen, Janov in druga. Navaja, da šteje litovska vojska samo 24.000 mož, da nima skoro nobenega letalstva in mornarice. Rusija varuje princip samoopredelitve na-

rodov s tem, da ostopa Litvi Vilno in vilnsko okrožje. Nova pogodba je dokaz miroljubne politike Rusije ter varovanja interesov malih narodov, kakor tudi njihove varnosti. Sedaj je v Litvi zagotovljeno gospodarsko in kulturno življenje. Nevarnost napada s strani imperialističnih držav na Litvo je odstranjena. Nova pogodba služi splošnemu svetovnemu miru.

1,000.000 ruskih vojakov čaka na finski meji

Finska se noče ukloniti ruskim zahtevam in se pripravlja na obrambo

London, 11. okt. s. Po poročilih iz Helsinkov je na finski meji zbranih 30 ruskih divizij.

London, 11. okt. e. Glede na poročila iz Helsinkov, da je Rusija svojo vojsko zbrala ob finski meji in da je opaziti živahno premikanje ruskih čet v severnem delu Rusije, so londonski dopisniki iz Finske sporočili, da je Rusija zbrala okrog 700.000 mož v bližini Leningrada in ima ob finski meji 250.000 mož, ki so od finske meje oddaljeni 35 km.

Evakuacija prestolnice in drugih mest

Helsinki, 11. okt. s. Evakuacija finske prestolnice Helsinkov se je pričela že včeraj. Danes vozijo iz Helsinkov posebni vlaki in avtobusi, da se evakuacija pospeši. Sinočnja zatemnitev mesta je trajala pol ure.

Stockholm, 11. okt. e. Reuter poroča, da se je pričela evakuacija mest Helsinki, Viborg in Abo ter da je včeraj že ena četrtina prebivalstva v Helsinkih zapustila mesto, ostalo prebivalstvo, to so večinoma žene in otroci pa bo zapustilo mesto danes.

Helsinki, 11. okt. e. Finske oblasti so demantirale vest, da je Finska odredila splošno mobilizacijo. Vlada ugotavlja, da je samo ukrenila vse potrebno, da bi mogla z uspehom varovati finsko nevtiralnost.

Stockholm, 11. oktobra o. Švedska vlada je poklicala pod orožje 20.000 rezervistov,

tako da šteje sedaj švedska vojska 100.000 vojakov. Delna mobilizacija je bila izvršena zaradi pritiska Rusije na Finsko, kar smatrajo splošno za ogražanje severnih držav.

Možnost posredovanja švedskega kralja?

London, 11. oktobra. e. Reuter poroča iz Stockholma, da so v svojih uvodnih nekateri listi naglasili, da bi bilo potrebno posredovanje samega švedskega kralja za ohranitev miru na severu in da bi tak kraljevo inčilativno stotisoč Švedov pozdravili z navdušenjem.

Intervencija Anglije?

London, 11. okt. o. Tukaj ne taje, da je Anglija zelo zainteresirana v severnih državah in da bi vsako njihovo ogražanje smatrala za direktno naperjeno proti sebi, kar bi moglo biti celo razlog, da bi prišlo do vojne med Rusijo in Anglijo, če bi ruska vlada postavila Finski prevleke zahteve. Po informacijah iz Helsinkov je zbrala Rusija ob mejah Finske okrog 700 tisoč vojakov, kar pomeni silno premoč nad finskimi obrambnimi silami. Finska je sicer mobilizirala vse svoje razpoložljive sile, gotovo pa je, da ne bi mogla odbiti ruskega pritiska.

Prevrat na Estonskem

Desničarska vlada je odstopila - Nova vlada je levičarsko usmerjena in napoveduje obsežne reforme

Tallin, 11. okt. s. Kakor se je šele sedaj izvedelo, je estonska vlada že v nedeljo zvečer neposredno po sklenitvi pogodbe z Rusijo podala ostavko. Predsednik republike je takoj imenoval novo vlado, ki ji predseduje Ulroth, dosedanjí predsednik estonskega parlamenta, ki je bil tudi član delegacije, ki je sklenila pogodbo z Rusijo. Novi zunanji minister je Ants, ki je bil prav tako član moskovske delegacije. Estonska je imela dosedaj nekaj avtoritarni režim, nova vlada pa pomeni znaten preokret na levo in bo skušala razmere v Estonski kolikor mogoče prilagoditi novim razmeram. Izvedena bo takoj agrarna reforma in izdane tudi razne druge socialne reforme, da razlika med sedanjjo Rusijo ne bo tako ogromna. Med pristajajo prejšnjega in pristaja novega re-

žima je že prišlo do krvavih obračunavanj. V nekem spopadu je bil snoči ubit tudi sin bivšega predsednika estonske vlade Ilmar Denison. Zadej je bil od šestih revolverskih krogov in je bil takoj mrtev. Komunisti razvijajo živahno agitacijo in propagandno proglaševanje delavske diktature. Verjetno je, da bo prišlo do silnega prevrata tudi v vseh ostalih baltičskih državah, ki so prišle sedaj pod izključni ruski vpliv.

Reval, 11. oktobra s. Šef estonskega generalnega štaba Laidoner je sprejel vabilo maršala Vorosilova, da v kratkem poseti Moskvo.

Riga, 11. oktobra s. Letonska trgovinska delegacija odpotuje danes v Moskvo na pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe z Rusijo.

Beg Nemcev iz baltičskih držav

V 48 urah se morajo odločiti za izselitev in najkasneje v 14 dneh odpotovati

Helsinki, 11. okt. z. Nemcem na Estonskem in Letonskem je bil postavljen samo 48-urni rok, da se odločijo za vrnitev v Nemčijo. S strani eksponentov nacistične stranke se izvaja na Nemce hud pritisk. Vsi oni, ki se bodo odločili za sprejetje nemškega državljanstva, bodo morali do četrtič zapustiti Estonsko in Letonsko in se preseliti v Nemčijo. Le v onih primerih, kjer gre za likvidacijo večjih gospodarskih podjetij, je rok za preselitev podaljšan za dva tedna. V vseh nemških šolah na Estonskem in Letonskem je že ustavljen pouk. Prav tako so prenehali izhajati tudi vsi nemški listi. Nemške trgovine in nemška podjetja na so že zaprti. Nemci skoro v brezcenjen prodajajo svoja posestva in svoje tovarne.

Berlin, 11. okt. z. Po uradnih podatkih cenijo premoženje, ki ga bodo morali zapustiti Nemci v baltičskih državah, na pol-druge milijardo mark. Ker morajo izselenci prodajati svoja posestva in podjetja skoro v brezcenjen, ne bodo dobili niti tretjino vrednosti.

Riga, 11. okt. s. V tukajšnje pristanišče je prišlo že 14 nemških ladij. Računajo, da bo izseljevanje trajalo dva do tri tedne.

Berlin, 11. okt. e. Nemška javnost z največjim zanimanjem sledi izvajanje nemškega načrta o preseljevanju Nemcev iz baltičskih držav. Obe komisiji, ki urejata ta problem preseljevanja v Rigi in Revalu, delata s polno paro. Po izvršenem načrtu bo Nemčija na isti način preselila tudi Nemce, ki se nahajajo v tistem delu Poljske, ki ga je zasedla Rusija. Gre za okrog 100.000 Nemcev v Vzhodni Galiciji in za okrog 48.000 Nemcev v Voliniji. Glede izselitve teh Nemcev v Nemčijo in v tisti del Poljske, katerega je okupirala Nemčija, so se že začela pogajanja med Nemčijo in Rusijo.

Reval, 11. okt. s. Iz vse Estonske se zbirajo v Revalu Nemci, ki se pripravljajo na izselitev v Nemčijo ter čakajo na nemške ladje. Doselej je zbranih v mestu že več tisoč Nemcev, tako da prenočujejo deloma v zaslinih prenočiščih. Za ureditev zasebnih zadev Nemcev je bil usta-

Vojna na morju

London, 11. okt. s. V nedeljo je nemška podmornica v Severnem morju potopila švedski parnik »Vistula« (674 ton). 18 mož posadke se je rešilo v dva rešilna čolna. Eden od teh je včeraj prispel v Anglijo, drugega, ki ima na krovu kapitana in 8 mož posadke, pa še pogrešajo.

London, 11. oktobra s. Pretekli teden so angleške kontrolne postaje zaplenile 28 tisoč ton blaga, namenjenega v Nemčijo. Od začetka vojne pa doslej je bilo skupno zaplenjenih 315.000 ton.

Nameni Moskve postajajo jasni

Italijanska sodba o politiki Rusije v Baltiku

Milan, 11. oktobra e. Po poročilih dopisnikov, ki jih imajo italijanski listi v baltičskih državah, ni nobenega dvoma več, da se je pričela likvidacija vseh baltičskih držav. V pogajanjih z zastopniki baltičskih držav v Moskvi Rusija ni prikrivala svojega namena. Stalin in Molotov sta v teh razgovorih zavzela popolnoma odkrito in jasno stališče. Ko se je zastopnik Estonske Selters n. pr. pritožil nad ruskimi letalci, ki so se pred začetkom pogajanj leteli nad Estonsko, je Stalin odgovoril, da se ne čudi, če so mladi ruski letalci v svojem navdušenju to storili. Ko je estonski zastopnik omenil, da je Rusija poslala v Estonsko ne samo določeno število svoje vojske, temveč tudi ogromno spremstvo, je Molotov odgovoril, da določenemu številu vojske pripada tudi določeno število pomožnega operacijskega materiala, in da je za-

radi tega Rusija poslala v Estonsko tudi 500 bombnikov, 1000 tankov in več sto strojin. Ko je estonski zastopnik izjavil nato, da se je s tem Estonska prav za prav popolnoma predala ruski vojski, je Molotov obrnil pogovor na drug predmet in končno rekel, da mora estonsko prebivalstvo v skladu z novimi razmerami spreminiti svojo mentaliteto. Selters je končno opozoril na vse prejšnje pogodbe, ki jih je sklenila Estonska z Rusijo in s katerimi je bila Estonski priznana neodvisnost. Molotov je nato odgovoril, da se Rusija načeloma ne vmešava v notranje zadeve drugih držav, toda Estonska mora svojo notranjo gospodarsko, socialno in kulturno strukturo prilagoditi novim razmeram, s čimer bo tudi onemogočen sleherni konflikt med rusko vojsko in estonskim prebivalstvom.

Mirovni alarm v Berlinu

Včeraj so se v Berlinu in drugih mestih razširile vesti, da je sklenjeno premirje - Demanti je izzval veliko razočaranje

Berlin, 11. okt. e. S silno brzino se je včeraj razširila po Berlinu vest, da je angleška vlada podala ostavko in da je angleški kralj odstopil, da je tudi francoska vlada pred ostavko ter da je bilo na zapadni fronti sklenjeno premirje do 18. oktobra.

Mnogi so sprejeli to vest kot resnično in v mnogih berlinskih ulicah je bilo videti prizore, ki so spominjali na dneve novembra 1918, ko je bilo sklenjeno premirje. V Berlinu je vest povzročila velikansko navdušenje in veselje. Seveda je izzvala tudi radovednost in zanimanje tujih novinarjev, ki so se takoj obrnili na pristojna mesta za pojasnila. Vest je bila opoldne demantirana kot docela izmišljena in neresnična.

Nemške oblasti so bile v nepriliki, ker so se vsi inozemski dopisniki obračali nanje z istimi vprašanji. Takoj se je vse ukrenilo, da se ugotovi, odkod se je ta vest razširila po Berlinu. Nekateri so trdili, da jo je objavila neka nemška radijska postaja. Sodeč no nazliči, s katero se je vest razširila, se zdi verjetno, da je bila razširjena po radiu, vendar je izključeno, kakor trdijo nemške oblasti, da bi jo razširila katera izmed nemških postaj. Če bi bila vest po radiu objavljena, se je to zgodilo samo na ta način, da se je kaka inozemska postaja vključila v valovno dolžino.

no kakšne nemške postaje. Iz nemškega vira veste tudi zaradi tega ni mogla priti, ker bi izzvala med prebivalstvom Berlina razpoloženje, ki prav zdaj ni zaželeno. Zato menijo nemški krogi, da je bila vest razširjena iz krogov, ki jim je do tega, da oslabijo nemško moralo. Menijo, da so bili na delu agenti angleške tajne službe.

Berlin, 11. oktobra. e. Se vedno se ni posrečilo pojasniti, odkod se je razširila v Berlinu vest o sklenitvi premirja na zapadni fronti ter o odstopu angleškega kralja in padcu vlad v Londonu in Parizu. Večina prebivalstva v Berlinu je sprejela to vest kot čisto resnično in z največjim veseljem ter so množice živahno debatirale po ulicah in lokalih o možnih posledicah in o vzrokih. Zato je učinkovalo kakor strela z jasnega neba, ko je sinoči bil objavljen nemški demanti teh vesti. V demantiju označujejo dogodek kot frivolno igro angleškega ministra za propagando. To vest je razglasilo angleško ministrstvo za propagando, pravilo nemški listi, da bi skalo atmosfero in da bi Anglija lažje izvedla svoje načrte proti Nemčiji, toda Anglije se motijo, če mislijo, da bodo stakimi manevri pri nemški javnosti uspešni.

Amerika ne bo posredovala za Nemčijo

Velik odmev Daladierovega govora v ameriški javnosti

Washington, 11. oktobra s. Havas poroča, da bo po včerajšnjem odločnem Daladierovem govoru gotovo prenehala akcija nekaterih senatorjev-pristašev izolacijske politike, ki so skušali pridobiti predsednika Roosevelta za posredovanje v evropski vojni. Iz okolice predsednika Roosevelta je bilo ponovno sporočeno, da bi bil Roosevelt pripravljen posredovati za mir samo, če bi to želeli Anglija in Francija. Po Daladierovem govoru pa ne more biti več nobenega dvoma, da Anglija in Francija mir na podlagi sedanjega položaja odklanjata. Na konferenci novinarjev je Roosevelt izjavil, da ni prejel še od nikogar predloga za mir ali posredovanje. Pristavil je, da ni verjetno, da bi Hitler želel premirje.

Washington, 11. oktobra br. Državni tajnik za zunanje zadeve Hull je izjavil glede na kombinacije o ameriškem posredovanju za vzpostavitev miru v Evropi, da ne bodo Zedinjene države podvezle v tem času nobene mirovne akcije in da ni bilo v zunanjem ministrstvu o tem nobenih razprav. Zedinjene države niso prejele niti od Nemčije, niti od Francije in Anglije

nobenega uradnega poziva, naj nastopijo kot posredovalec.

Washington, 11. oktobra s. Bivši predsednik Hoover je včeraj objavil svoj predlog za izpremembo nevtralnostnega zakona. Predlaga, da se prepove izvoz in prodaja vsega onega orožja, ki ga je mogoče uporabiti za napad na civilno prebivalstvo, da pa se dovoli izvoz in prodaja orožja, ki lahko služi samo za obrambo civilnega prebivalstva.

Italija tudi ne

Rim, 11. oktobra o. V italijanskih političnih krogih demantirajo vse vesti o morebitni diplomatski intervenciji Italije v Parizu in Londonu v prid Hitlerjeve mirovne ponudbe. Prav tako poročajo iz Amsterdamu, da sta tudi vladi Belgije in Nizozemske sklenili glede na svojo strogo nevtralnost, da ne moreta podvzeti nobene pobude glede na nemško mirovno ponudbo.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Dva govora

Daladier v Parizu, Hitler v Berlinu

Pariz, 11. oktobra. Včeraj je govoril po radiu francoski ministrijski predstojnik Daladier. Njegov govor je bil odgovor Francije v popolnem sporazumu z Anglijo na nemške mirovne predloge.

Mesec dni smo že v vojni. Naša vojska, naše letalstvo in naša mornarica so na delu. Anglija in Francija sta gospodarici morja in vi veste, kaj to pomeni. Toda naša zaveznica Anglija se ne omejuje samo na sodelovanje s svojim brodom, pošilja nam tudi svoje odlične letalce, svoje vojske in svoje vojni material. Ob največjem razmahu kampanje za ločitev Francije od Anglije so šli polni vlaki angleških vojakov na našo fronto. Pobili smo pa še drugo propagando. Ko so se naše komunistični šefi začeli navduševati za izdajalski mir, Francozi pa počemo nikdar zamenjati francoskih delavcev z onimi, ki hočejo izdati njih interese. Borimo se za svojo zemljo, pa tudi za civilizacijo, ki nas je naredila svobodne in nas utrjuje v zapadni kulturi. Anglija in Francija sta začeli z vojno, ker je Nemčija hotela z našim gospodarstvom nad Evropo. Mi hočemo, da se zavaruje mir proti slehernemu napadu, zato se bomo borili, da dosežemo dokončno jamstvo za varnost.

Berlin, 11. oktobra. Včeraj popoldne je kancelar Hitler otvoril vojno simako pomnožno akcijo 1939-40. Ob tej priliki je imel govor, v katerem je naglasil: Kaj nam bo prinesla bodočnost, ne vemo, a smo si na jasnem, da nobena sila na svetu ne bo mogla Nemčije še enkrat prisiliti h kapitulaciji. Oni nas vojaško ne bodo premagali, nas gospodarsko ne bodo uničili, duševno ne strli. Pod nobenim pogojem ne bodo več doživeli nemške kapitulacije. Izpovedal sem našo pripravljenost za mir. Nemčija nima razloga, da bi se bojevala z zapačom. Oni so sneli vojno iz zraka s smešnimi nameni, Nemčija pa se je odločila, da vojno sprjme, če bi bili njeni predlogi za mir odklonjeni in bo borbo vzdržala tako ali tako. Svet bo dobil od Nemčije, kar bo pač izbral. Če ostali svet hoče imeti vojno, pa naj jo ima. Borili se bomo do najskejših posledic.

Sofija, 11. okt. br. Uradno objavljajo, da bodo bolgarski rezervisti, ki so bili zbrani ob turški meji, demobilizirani ter zamenjani z manjšimi posadkami. Tudi ob meji Dobruže ni zbranih nobenih čet, ker od tam ne grozi nobena nevarnost.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Bužarešta, 11. okt. e. V zvezi z uspešno zaključenimi pogajanjimi med Madžarsko in Rumunijo ter doseženim sporazumom med obema državama, vsi rumunski listi še vedno opozarjajo na velik pomen sporazuma med Madžarsko in Rumunijo, ki je bil dosežen s spretnim posredovanjem Jugoslavije, izražajo pa željo, da naj bi se podoben sporazum dosegel med vsemi balkanskimi državami, to je med Madžarsko, Rumunijo, Jugoslavijo, Grčijo, Bolgarijo in Turčijo.

Politični obzorni

Proč z defetizmom!

O defetizmu, ki se pojavlja sedaj dokaj močno tudi pri nas, razpravljamo v uvodniku revija »Narodna odbrana«. Med svetovno vojno je bil defetizem na delu zlasti v Franciji. Ze se mu je skoraj posrečilo, da spravi Francijo na kolena pred Nemčijo in Avstro-Ogrsko, ko je nastopil Clemenceaux, ki so mu sovražniki dali ime »tiger«, ki pa je kasneje dobil častno ime očeta zmage. Dobil je vladno krmilo v roke s diktatorskimi pooblastili. In prvo njegovo delo je bilo, da je prišel z neizprosno borbo proti defetizmu. Ko je to počast vrlog ob tla, je s tem že zagotovil zmago svoji domovini. Pa kaj je prav za prav defetizem? Na to vprašanje odgovarja »Narodna odbrana« in izjavi: Defetizem je slabljenje vere v sebe, v našo odprano silo, razbijanje vseh činiteljev nacionalnega odpora, dezorganizacija javnega življenja in demontiranje državne uprave. Ono, česar ne morejo napraviti puška, top, bombnik in tank, to dela defetizem, ki je najnižkotnejše in najpogostejše sredstvo, ki so se ga ljudje od sedaj posluževali z namenom, da uničijo odprano moč kake države. Tudi nam ni ostal prihranjen organizirani defetizem, ki ga je i pri nas na žalost v izobilju. Kajpak, najmanj ga je v širokih ljudskih slojih, največ pa v meščanski družbi. Tu se od časa do časa javlja v svojih znanih oblikah, sedaj ponajve v širjenju lažnih vesti, ki so preračunane v to, da povzročajo zmedo. Ker se v defetistične svrhe često izkoriščajo tudi docela neznatni motivi, je krog defetističnega delovanja zelo širok, obsežen in raznovrsten. Temu je treba napraviti konec. Naša javnost, ki je patriotska in se zaveda svojega položaja in svoje naloge, mora v ključ zažgati vse defetistične pojave in naj prihajajo iz s katerikoli strani in v katerikoli obliki. To je treba izvršiti čimprej, ker se mora vsaka bolezen zdraviti pravočasno. Ako je poreklo defetističnih pojavov v brljavosti, lahkomišelnosti in neobveščenosti, naj se zakon izvaja sicer strogo, toda z udeležitvijo. Ako pa se ugotovi, da so defetisti v službi tujca, se samo ob sebi razume, da je treba proti njim nemudoma in z vso strogostjo sodno postopati, ker imata narod in država pravico, da se branita z vsemi sredstvi, ki se jima zdijo najbolj učinkovita.

„Slovenska misao“

Pred enim letom je bila v Beogradu osnovana organizacija »Slovenska misao«, ki si je dala naloge, da širi idejo slovenske vzajemnosti. Svoje delovanje je hotela razširiti na vso državo, mednarodni dogodki in neurejene notranje razmere pa so društvo prisilile, da je sprva omejilo svoje delovanje na Beograd in na njegovo bližnjo okolico. Sedaj namerava svoje delovanje raztegniti tudi na kraje izven Beograda in Srbije. V to svrhu je društvo jelo izdajati svoje glasilo, ki se kakor društvo imenuje »Slovenska misao«. Prej je bil ta list nameravan kot mesečnik, z oktobrom pa je jel izhajati dvakrat na mesec. Do konca tega leta stane list 6 din. V oktobrski številki ima uvodnik »V novi situaciji«. V tem članku se na glasu: »Slovenska misao« ima dolžnost, da svojim čitateljem pomaga pravilno presojati zgodovinska dogajanja in razumeti njih pomen z ozirom na slovanstvo, njegovo sedaj in njegovo položaj v svetu. »Slovenska misao« je ob svojem rojstvu jasno uvidela in glasno rekla, da bo slovanstvo, kadar se burja dvigne in grom zagmji, prvo na udaru. Dogodki so potrdili to napoved. Vojna, ki se vodi — in naj so še tako podeljene vloge in še tako formulirani cilji posrednih držav, ki so v njo zapletene — vodi se okrog Slovanov, povodom Slovanov in za Slovanse. Ta vojna dokazuje, da je ideologija »Slovenske misao« ne samo aktualna, marveč zgodovinsko neizbežna, nadvse potrebna kot važna komponenta med svetovskimi idejami in edina spasonosna za vse Slovanse. Kdor ima ušesa, da sliši, naj sliši, in kdor ima oči, da vidi, naj vidi to resnico. »Organizacija in list toplo priporočamo Priponjamo, da je organizacija »Slovenska misao« popolnoma nestranskatka.

Iz Trbovelj

— Delo Rdečega križa se letos pri nas nadaljuje s podvojenjo silo. V samaritanskih tečajih je bilo izučeno že lepo številno samaritancev in samaritank, ki bodo v slučaju potrebe na svojem mestu. Občinski odbor RK v Trbovljah ob otvoril meseca novembra t. l. nižji samaritanski tečaj, ki se bo vršil na II. državni deški višji ljudski šoli v Trbovljah. Tečaj bo brezplačen. Vstopnina din 10. V tečaj se bodo sprejeli neoporečeni moški in ženske do 50. leta starosti. Prijave sprejema predsednik društva. Prvi sestanek poslušalcev bo zadnji nedeljo v oktobru t. j. 29. t. m. ob 9. v VII. razredu II. drž. deške višje ljudske šole v Trbovljah. Predavalce so bo o anatomiji in fiziologiji, o prvi pomoči pri nezgodah in pri bojnih starih, o bolniški administraciji ter vlogi Rdečega križa v miru in vojni. Akcija trboveljskega odbora RK je v časih, ki jih preživljamo še posebno važna in pomembna za vse naše prebivalstvo. Človekoljubni cilji našega RK zaslužijo vso podporo in zanimanje naših državljanov. Vključno vabimo občinstvo, da se čim številneje udeležijo tečaja, ki naj usposobi čim večje število samaritancev (tank) v pomoč bližnjemu.

Sportne vesti. SK Trbovlje se je nekaj let pridno udeležuje ne le v nogometu temveč tudi v drugih športnih disciplinah, med drugim v atletiki in boksu. Ze svoj čas je iz vrst SK Trbovlje izšla ob priliki glavne skupštine Jugoslovenskega bokarskega saveza pobuda, da se osnuje tudi slovenska bokarska zveza. Te dni je SK Trbovlje sprejel obvestilo od JBS, da se bo 22. t. m. vršil v Trbovljah sestanek polnomočnih odposlancev vseh zainteresiranih klubov iz Slovenije. Na tem sestanku se bo razpravljalo o reorganizaciji JBS in ustanovitvi Slovenske bokarske zveze ter se bo proučilo zvezni pravilnik. SK Trbovlje poziva po želji Jugosl. boksa, saveza Zagreb vse člane JBS iz Slovenije, da pošljejo na dan 22. t. m. svoje polnomočne zastopnike v Trbovlje, da bodo lahko na sestanku razpravljali in govorili v imenu svojih klubov ter pripravili predpogoje za ustanovitev slovenske bokarske zveze. O podrobnostih sestanka bomo še poročali.

Živilski trg

Ljubljana, 11. oktobra. Položaj na našem živilskem trgu se zdaj več mnogo ne spreminja. Pocenitve raznih jesenskih pridelkov si ne smemo več obetati, pač se pa moramo bati, da se bodo kmalu nekatera živila podražila. Mešane najbolj zanima, če se bo še kaj pocenil krompir, ki je eno glavnih živil, kruh revnih in tudi važno živilo bogatih. Tudi danes je bil trg slabo založen s krompirjem v prodaji na debelo. Nimamo sreče, da bi bilo ob tržnem dnevu lepo vreme. Ob nezanesljivem vremenu, četudi ne dežuje, kmetje ne upajo voziti krompirja na trg, ker mokrega krompirja, ki se rad pokvari, nihče neče kupovati.

Se vedno je veliko povpraševanje po krompirju tudi na debelo, in to v mestu, ker se večletgovci in nekatere ustanove še vedno zalagajo z njim. Na postajah kmetje prodajajo krompir v večjih količinah po 85 par kg in zato ga mnogi tudi nočejo voziti v oddaljeno Ljubljano, zlasti še, ker morajo tudi računati z mestno trošarino.

Letos je tudi znatno manj naprodaj na debelo zeljnatih glav kakor lani. Zato je tudi zelje nekoliko dražje. Lani je bilo v resnici izredno poceni kakor že dolga leta ne. Zdaj ga prodajajo na našem trgu povprečno po 90 par kg ali po glavah po 1 do 1,25 din. Nekateri upajo, da se bo zelje še pocenilo, ker še marsikje ni dozorelo.

V prodaji na drobno so bile danes zopet dražje gobe, ker jih zdaj ni že več toliko kakor prejšnje tedne. Danes so jih prodajali po 8 do 12 din kg. Se vedno pa je najbolj poceni sadje. Najcenejše so letos slive kakor najbrž še niso bile na našem trgu. Danes so jih prodajali po 2 do 2,50 din kg. Mnogo je grozdja. Zdaj je naprodaj dalmatinsko, domače in smederevsko grozdje. Precej grozdja prodajo vsak dan tudi Hrvatice, a prodajajo navadno slabše vrste, predvsem izabelo, in sicer po 4 din kg. Sladko dalmatinsko grozdje je tudi po 4 din, medtem ko je smederevsko po 6 do 8 din. Hrušk in breskev je še nekoliko manj, a cene so v splošnem nespremenjene. Med jabolk je naprodaj čedalje več zimskih vrst, povprečno po 3 din.

Precej draga so jajca. Nekoliko lepša celo po 2,25 din par. Perutnine je bilo mnogo več naprodaj v začetku meseca, vendar po nespremenjenih, visokih cenah. Zdaj je je manj, a tudi kupčija je slabša.

Nesreče in poskušen samomor

Ljubljana, 11. oktobra. Tri leta staro posestnikovo hčerko Marijo Kališnik iz Sv. Ane pri Trzinu je včeraj podivjana krava na paši z rogom dregnila v vrat in ji zadala težko poškodbo. Deklico so morali takoj odpeljati v ljubljansko bolnico.

43letnemu rudarju Urbanu Dolencu iz Zagorja je med delom padel drobec premo-ga v oko. Kadar se je moral zateči v ljubljansko bolnico.

19 let stari zidarski delavec Ivan Nahtigal iz Spod. Gameljnov je med delom tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo v gležnju. 33letna Jela Kozina, posetnica iz Staj pri Ljubljani, je padla s kolesa in si poškodovala ključnico. 31letni Alojz Janatka, lesostrugar iz Ljubljane, je padel po stopnicah in si zlomil več reber. 16letni Franc Čebulj, posestnikov sin iz Vodice, je padel med vožnjo z motorja in se hudo poškodoval po glavi in rokah. 55letna dninarica Kosmatinec Neža iz Prešerja si je poškodovala prst med delom s slamozeznico, 24letni delavec Anton Pungertan iz vasi Hlebec je padel s kolesa in si poškodoval ključnico. 30letni posestnikov sin Alojz Ogrinc iz Podstrmca pri Velikih Laščah je tudi padel s kolesa in se precej poškodoval na prsih.

Včeraj so pripeljali v ljubljansko bolnico 23letno šiviljsko pomočnico, brezposelno Ano Blažič. V obupu je izpila precejšnjo količino joda in zaužila tudi večjo količino živega srebra na svojem stanovanju v Siskli. V obup jo je menda poglana nesrečna ljubezen. V bolnici so ji izprali želodec in je sprva kazalo, da ji ne bodo mogli rešiti življenja, danes pa se je zdravstveno stanje nesrečne mladenke nekolikoboljšalo.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri
Sreda, 11. oktobra: Številka 72. Red Sreda Četrtek. 12. oktobra: Kozarec vode. Red Četrtek
Petek, 13. oktobra: ob 15. uri: Velika skušnjava. Dijaška predstava. Globoko znizane cene
Sobota, 14. oktobra: Hudčev učenec. Izv. Znižane cene
OPERA
Začetek ob 20.
Sreda, 11. oktobra: Kjer škrlanček žvrgoli, opereta. Premiera. Premierski abonma
Četrtek, 12. oktobra: zaprt
Petek, 13. oktobra: zaprt (generalka)
Sobota, 14. oktobra: Zongler naše ljube gospe. Premiera. Premierski abonma

Nocojšnja premiera. Leharjeve operete »Kjer škrlanček žvrgoli« bo gotovo privlačila številne krog občinstva, ki ne išče v gledališču samo umetnosti v najstrožjem smislu besede, temveč se od časa do časa tudi rado razvedri ob kak lažji stvari. Kljub lahkomtnemu značaju operete kot take, pa se Leharjeva dela vendarle odlikujejo po serioznosti koncepcije in bogati melodični invenciji. Partijo vaškega škrlančaka, lepe Margit, bo pela v naši zasedbi gdca Ignjčeva k. g. Vilma — Vidaličeva, Borča — Barbičeva, Pal, Zupan, Šandor Zapolja — Sancin, Pišta — Janko, Arpad — Peček, Janoš — Jelinkar, Rešo — Planecki, Lajoš — Simončič. Zrežiral je delo Drago Zupan, dirigent: Žebre, in-scenator: Ing. arch. Franz. Premiera bo za premierski abonma.

V prejšnji sezoni smo imeli na repertoarju kar dve Massenetoovi deli: Wertherja in Don Kihota. Letos bomo po 15-letnem presledku obnovili »Zonglerja naše ljube Gospe«, prav tako izredno zanimivo delo tega mojstra francoske glasbe. Pri sobotni premieri bodo sodelovali: Banovec, Betetot, Janko, Lupaš, Dolničar, Zupan, Sancin itd. Dirigiral bo kapelnik A. Neffat, režijo vodi C. Debevea.

Izreden dogodek na polju plesne umetnosti bomo imeli v ponedeljek 16. t. m. v operi. Solista slovitega »Ballets Russe de Monte Carlo«, Irena Litvinova in Maks Kurbos bosta podala bogat spored koreografij, komponiranih na skladbe Beethovna, Chopina, Debussyja, Weberja, Stausa, Saint Saenssa, Sibeliusa, Novaka i. dr. Poleg nekaterih Kurbosovih koreografij bomo imeli priliko spoznati tudi koreografije naj-slovitejših ruskih koreografov: Nižinskega, Fokina in Majasina. Izredno zanimivi spored bomo objavili.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 11. oktobra katoličani: Nikolaj

DANASNE PRIREDITVE
Kino Matka: Usoda Madame X
Kino Sloga: V volčjih krepkljih
Kino Union: Honolulu
V umetniškem razstava Kluba neodvisnih v Jakopičevem paviljonu

DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marjini trg 5, Kuralt, Gosposvetska cesta 4, Bohinec ded. Cesta 29. oktobra 31.

Opod sita

Vstopila sem v boljšo ljubljansko mesarijo, da bi kupila za prihodnji dan mesa. Ker je bilo precej odjemalcev, sem ostala bolj zadržana — čakala. Pri tem sem bila nehoti priča naslednjemu dogodku.

V lokal je privihrala na videz neka bolj-ša služkinja in se s silo prčila k pulu. Vrgla je pred mesarja zavitek, oblastno rekoč: »Dajte mi kaj drugega, tega naš mucek noče jesti!«

Ljudje so se namuznili, nekateri so počili v smeh. Neke ženska ki je videla na razgrnjenem papirju, tisti res lep kos dušnika, je pripomnila:

— Phi, takele dušice bi še jaz jedla, pa da jih mucek noče zreti...!

Vsi so se zasmeli.

Mesar se je prvi zresnil. Gotovo se mu to ni prvič pripetilo.

— Če pa tega noče jesti, — pa »ničel-ček« vzemite! — Ogledal se je, kje bi bil kak boljši kos za zrezek, ki bi teknil mu-ku. Odrezal je lep kos ter ga na papirju položil pred dekla.

— To je vendar premalo za 2 dinarja! — se je razburila.

— Pa kupite za 5 din, če hočete, da bo vaš mucek siti!

Služkinja je pograbila meso in se pre-tila iz prodajalne. Navzoči so se pa sme-jali.

Ali je potreben tu v današnjih dneh, ko imajo ponekod 500 gr. mesa na teden — pa ne za mucke, če ga sploh zase dobe — še kakšen komentar?

Iz Celja

— Drevi bo gostoval v Celju mariborsko Narodno gledališče. Nova sezona Mestnega gledališča v Celju se bo pričela danes z gostovanjem mariborskega Narodnega gledališča, ki bo uprizorilo ob 20. Shawovo komedijo »Pygmalion«. Predstava je za abonma.

— Ljudsko vseučilišče v Celju je na obnem zboru v ponedeljek zvečer izvolilo dotedanji odbor, ki mu že 18 let predseduje vladni svetnik g. Emiljan Lilek. Na novo je bil izvoljen v odbor učitelj g. Janko Pogacnik. Na ljudskem vseučilišču je bilo v lanskim sezoni 17 predavanj, med njimi 8 sklopičnih. Predavanja je obiskovalo povprečno 65 oseb. Društvo ima 136 članov nasproti 112 v prejšnjem poslovnem letu. Nova sezona predavanj se bo pričela v kratkem. Predviden je tudi poseben pedagoški teden z vrsto pedagoških predavanj.

— Dva napada. Pri kožuhanju sta se v petek sprla 26-letni posestnikov sin Karel Rezek iz Trbovelj dol pri Laškem in Zapoljšev hlapec iz Velikih Grahov pri Laškem. V prepiru je pograbil hlapec samokres in ustrelil Rezeca v trebuh. Istega dne je v Dončiči gori pri Rogatcu neka dninarica s kolom napadla 44-letno dninarico Marijo Mikuličevico in jo močno poškodovala po obrazu. Oba poškodovanca so oddali v celjsko bolnico.

— Nesreča ne počiva. Pri delu v tekstilni tovarni »Metka« v Celju je stroj v ponedeljek popoldne zgrabil 22letno delavko Marijo Jelčičevico z Lave pri Celju in ji zmečkal desno roko v zapestju. V ponedeljek si je 18letni trgovec sin Avgust Debenjak iz Celja pri padcu na Polulah zlomil levo ključnico. Istega dne je padel 26letni Drago Verbič, zvančnik na stesk-men načelnstvu v Laškem, doma po stopnicah in si zlomil levo nogo v členku. V nedeljo zvečer je skočil 43letni železniški sprevodnik Florijan Kolenc z Zidanega mosta na postaji Jevnici pri Ljubljani ob odhodu osebnega vlaka na stopnice vago-na. Zaradi močnega sunka pa je padel s stopnic na tla. Pri padcu se je poškodoval po čelu ter si zlomil in izpahnil desno roko v rramenu. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

CELJSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 11. oktobra ob 20.: Pygmalion. Gostovanje mariborskega gledališča. Otvoritvena predstava.

Tatovi niso izbirčni

Litija, 10. oktobra. Ko si je naša trafikantka, ki ima kiosk na levem bregu Save ob mostu, hotela zakuriti v trafiki, ni hotelo vleči. Trafikantka je pogledala, kaj je v dimnikolu. Bila je zelo presenečena, ko je opazila, da ji je nekdo ponoli ukradel — dimnik pločevinaste cevi, ki so štrlele iz kioska. Tatovi res niso izbirčni.

Tudi Selanove na graški Dobravi je onl dan obiskal rokomavh. Gospodinja je bila sama doma s hčerjo. Ker je pes močno lajal in cvilil, je gospodinja šla pogumno pogledat, kaj je. Opazila je, kako se pes mikasti z nekimi moškimi, ki je pa pobegnil, čim mu je posvetila v obraz. Pes je bil močno ranjen. Selanov pes je v kratkem času zdaj že drugič pregnal tatove. Izku-pil jo je tudi prvič, ko ga je tat polil z neko kislim.

Borzna poročila.

Curib, 11. oktobra. Pariz 10.18, London 17.98, New York 445.50, Bruselj 74.62, Milan 22.45, Amsterdam 236.80, Berlin 177.25, Stockholm 106.12, Oslo 101.12, Kopenhagen 85.87.

V par dneh tudi pakt s Turčijo

Carigrad, 11. okt. br. Kljub rezervirano-sti službenih krogov poročajo turški listi, da bo nova rusko-turška pogodba podpisana v dveh ali treh dneh. Danes je od-plul v Odeso turški parnik, s katerim se bo vrnil zunanji minister Saradzoglu iz Ru-sije.

Solidarnost musliman-skega sveta

Carigrad, 11. oktobra. o. Ves musliman-ski svet izven Turčije tako v Indiji in Arabiji, kakor tudi v drugih deželah spremlja z velikim zanimanjem zunanjo politiko Turčije, ki služi muslimanskim deželam za vzor. Po vesteh iz dobro informiranih krogov so bile v zadnjem času zveze med muslimanskim svetom ojačene in se lahko računa s tem, da bodo muslimanske države nastopile skupno, če bi katerikoli izmed njih grozila nevarnost. V Ankari prevladuje optimistično razpoloženje glede na razgovore zunanjega ministra Turčije v Moskvi ter pričakujejo, da bo sporazum med Turčijo in Rusijo podpisan že ta teden.

Beneš-Sikorski

Pariz, 11. oktobra. s. Bivši češkoslovaški prezident dr. Beneš je poslal poljskemu ministrijskemu predsedniku Sikorskemu naslednjo brzojavko: »Ustanovitev poljske vlade pod vašim predsedstvom mi daje priliko, da vam v tem zgodovinskem trenutku izrazim čustva prijateljstva in simpatij češkoslovaškega naroda do poljskega naroda. Prepričan sem, da bosta Češkoslovaška in Poljska kmalu zopet postali svobodni, kljub sedanjemu težkemu položaju.

Ministrijski predsednik Sikorski je takoj odgovoril z brzojavko, v kateri izraža prepričanje, da bosta Češkoslovaška in Poljska končno zmagali v borbi, v kateri se sedaj skupno nahajata na strani zaveznikov.

Strahovite posledice eksplozije mine

London, 11. oktobra. o. Angleški listi poročajo iz Pr

DNEVNE VESTI

— Nov patent. Od ustanovitve Uprave za zaščito industrijske svojine do konca lanskega leta je bilo prijavljenih za patentiranje 22.947 izumov. Dovoljenj za patentiranje je bilo izdanih 14.685, a izmed njih je izgubilo veljavo 10.368 patentov, tako da jih je v veljavi samo še 4320. Izmed zadnjih petih let prijavljenih patentov odpade največ prijav na lanske leto, ko je bilo prijavljenih 1646 patentov, toda lani je bilo dovoljenj patentov samo 811, med tem ko jih je bilo predlaskim 841. Izmed 1646 lani prijavljenih patentov jih odpade samo 489 na lastnike, ki bivajo v naši državi. Med lani odobrenimi patenti jih je izšlo največ na elektrotehniko, in sicer 70, na kmetijsko stroko pa 56, na kolarstvo, kolesa in motociikle 43 itd.

— Trgovinska pogajanja z Grčijo prekinjena. Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Grčijo se niso končala. V soboto je izročila naša delegacija grški predlogi, ki naj bi tvorili podlago nove trgovinske pogodbe. Grška delegacija je naš predlog sprejela in zato so bila pogajanja za nekaj dni prekinjena. Grška delegacija je namreč zaprosila za naknadna navodila iz Aten. Pogajanja bodo končana najbrž še ta teden.

— Ribolov je bil letos slab. Letošnji polletni ribolov v Dalmaciji je končan. Ribiči bodo sicer lovili ribe še v novembru, toda zadnji ribolov ne more spremeniti položaja. Letos je bil ribolov v Dalmaciji zelo slab. Šele zadnje dni so ribiči ujeli okrog 20 kvintalov sardel. Sveže ribe že davno niso bile tako drage kakor so zdaj. V Komizli še nikoli niso plačevali sardel po 7,50 din kilogram kakor letos. Nedavno so tvornice celo plačevale sardel po tej ceni. Povpraševanje po svežih sardelah je bilo letos zelo veliko.

— Pevski kongres v Somboru. V soboto in nedeljo bo v Somboru kongres Jugoslovanske pevске zveze. Na njem bodo sodelovali delegati vseh žup in v Zvezi združenih pevskih društev. Na dnevnem redu je tudi vprašanje jugoslovanske pevске zveze v Beogradu. Udeležencem kongresa je dovoljena polovična voznina na železnici.

— Nagel pomast cene hmelja. Zadnje čase je veliko povpraševanja po hmelju v žalcu, zato se je blago naglo podražilo. Kupci ponujajo za hmelj že nad 60 din za kg. Kaže da se bo hmelj še podražil, ker je ostane neopredeljen hmelj v rokah bogatejših hmeljarjev, ki lahko čakajo.

— Prvi osebni vagoni izdelani v mariborskih železniških delavnicah. Te dni bodo mariborske železniške delavnice izdelale v promet zadnje vagonne iz serije navih vagonov za bosanske ozkotirne železnice. Mariborske delavnice so doslej izdelovale samo tovorne vagonne. Novi vagoni so izdelani po načrtih naših inženjerjev in iz domačega gradiva, samo kolesa so uvožena iz inozemstva.

— Neumestni napad na Sokola. Pred kratkim se je »Slovenec« zopet obregnil ob Sokola, češ, da je bil in je samo za parado. Kaj takega more trditi samo tisti, ki ne pozna razmer v teh društvih. Res pa je da so vse sokolske telovadnice že premajhne, ker je toliko telovadbe želim. Na drugi strani je pa tudi res, da Sokoli niso nikdar nastopali pri strankarskih, političnih in podobnih sprevidih, najmanj pa kot častna straža ali spremstvo političnih vodnikov ali drugih gospodov.

— Konkurza v septembru. Splošna državna statistika objavlja, da so bili v septembru otvorjeni v vsej državi samo 4 konkurze in 13 prisilnih poravnav izven konkurza. V dravski banovini ni bilo nobene konkurze, prisilna poravnava izven konkurza pa samo ena.

— Izvoz živine v Švico pod kontrolo. Trgovinski minister je izdal odlok, po katerem pride izvoz živine in mesnih izdelkov v Švico od 9. t. m. pod kontrolo Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

— Nemški letalo zablólo nad Karlovcem. Včeraj popoldne se je pojavilo nad Drežnikom pri Karlovcu sivo zeleno letalo. Nekaj časa je krožilo po zraku, potem se je spustilo na tla. Okrog njega se je kmalu zbralo mnogo radovednežev, prišli so pa tudi zastopniki oblasti. Izkazalo se je, da gre za nemško lovsko letalo, iz katerega sta izstopila dva pilota. Zastopnikom oblasti sta izjavila, da sta bila na poti iz Nemčije v Zagreb, pa sta v meglji zablóla. Ta čas ko sta iskala Zagreb, jima je zmanjkalo benzina in tako sta se morala spustiti na tla. Iz Nemčije so krenila tri letala in vsa tri so se v meglji izgubila.

— Velik meteor nad Bosno. Iz Sarajeva poročajo, da so opazili v petek zvečer na severovzhodni strani neba ogromen meteor. Bil je tako velik, da je začaralo za njim vse nebo.

— Čiščenje v zagrebškem OUZD. Včeraj je bila odpovedana v zagrebškem OUZD služba vsem začasnim uslužbencom in dnevnicarjem in sicer zato, da se preišče poslovanje vsakega uradnika. Mnogi bodo sprejeti nazaj, drugi, ki so se preveč navduševali za prejšnje režime, bodo pa odpušteni. Tudi dosedanj ravnatelj zagrebškega OUZD dr. Ante Mudrinić je odstavljen.

— Koledar Družbe sv. Cirila in Metoda. Letošnji koledar Družbe sv. Cirila in Metoda je že izšel. Tudi letošnji koledar naše preizkušene obrambne družbe zasluži v polni meri, da seže po njem vsak, kdor hoče imeti dober koledar in kdor zna ceniti delo in cilje Družbe CMD. Koledar stane 15 din in ga toplo priporočamo. Po vsebini in opremljenosti je najbolje priporočam sam.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno in deževno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru in Dubrovniku 19, v Kumboru 18, v Splitu 17, v Ljubljani 16,2, na Rabu 15, na Visu 14, v Zagrebu 13, v Beogradu 11, v Sarajevu 10. Davi je kazal barometer v Ljubljani 764,1, temperatura je znašala 8,0.

— Pisani zna, citati pa ne. V Daruvaru živi bivši trgovec Jakob Neumann, ki zna pisati, citati pa ne. Celotistega kar sam napiše, ne zna citati. Med svetovno vojno je bil ranjen v glavo in posledica je bila, da je pozabil kako je treba citati. Izgubil je tudi vse zobe, ko je na ruskem bojišču dolgo gladoval.

— Smrt lepotice pod brzovlakom. V ponedeljek se je pripetila na železniški postaji v Zadubravliju pri Slavovskem Brodu težka nesreča. Pod brzovlakom je našla smrt lepa 19-letna Bosiljka Privić iz Perne. Peljala se je k sorodnikom in v Zadubravliju bi bila morala izstopiti. Izstopila je na napačni strani in trenutku, ko je privozil na postajo brzovlak. Stala je s hrbtom proti njemu. Lokomotiva jo je izgrabila in ji razmesarila lobanjo. Ubogo dekle je bilo tako razmesarjeno, da je svojci prvi hip sploh niso mogli spoznati.

— Ljubosumnemu možu razparala trebuh. V Deverčih na Hrvaškem se je odigrala v ponedeljek krvava rodbinska tragedija. Ugledni posestnik in trgovec Milorad Gašparac, star 63 let se je pred tremi meseci oženil z lepo sosedovo hčerko Milico Janešević, mlajšo od njega 40 let. Posledica je bila, da je bil mož zelo ljubosumen na svojo mlado ženo in da ni smela govoriti z nobenim fantom. V tork zvečer je prišel k njemu njegov prijatelj Janko Lakić. Skupaj sta pila in ko sta bila že precej pijana je Gašparac odital Lakića, da prihaja k njemu zaradi njegove žene, češ da je v njo zaljubljen. Iz tega se je razvil prepir in ko je Gašparac zapodil fanta se je vmešala v prepir žena. To je tako razkačilo ljubosumnega moža, da je udaril Lakića s steklenico po glavi. Tedaj je pa Milica pograbila dolg kuhinjski nož in razparala svojemu možu trebuh.

— Težka operacija srca. V Pančevu se je posrečila zdravniku dr. Gjurišiću zelo težka operacija srca. Pred tremi dnevi so se stekli v gostilni pekovski pomočnik Kosta Bugarin, Stevan Dimitrov in Sava Nestorović. Slednji je zabodel Bugarina v desno stran pljuč. Ranjenca so takoj prepeljali v bolnico, kjer je zdravnik ugotovil, da so zadete srčne žile in ranjeno tudi samo srce. Dr. Gjurišić je zašil ranjencu srce in ga položil nazaj. Čez nekaj ur se je Bugarin osvestil in zdaj je na poti okrevanja.

— Starega moža je zastrupila, da bi živel s posinovljencem. Petrovgrafska policija je aretirala 25letno Milovanko Bugarin, ki je osumljena, da je zastrupila 64 let starega moža Marka. Poročila sta se lani. Marko je bil zelo bogat, toda njegov zakon z mnogo mlajšo ženo je bil nesrečen. V tragedijo se je vmešal tudi Markov posinovljeneec Zlatomir Gjurić. Kmalu po poroki je mož osumil posinovljenca, da ima ljubavno razmerje z njegovo ženo. Nedavno je Bugarin nenadoma umrl, fant je pa brez sledu izginil. Policija je mlado ženo aretirala, za fantom pa izdala tiralo.

Iz Ljubljane

— Iz mesta svetla ljubljanskega. Jutri ob 17. se prične v veliki sejni dvorani mestnega poglavarstva seja mestnega sveta ljubljanskega. Na dnevnem redu so naznanila predsedstva, odobritev zapisnika zadnje seje, poročila finančnega, gradbenega, trošarskega, tržnega, personalno-pravnega in upravnega odbora mestne elektrarne. Poročevalce finančnega odbora bo poročal med drugim o računskem zaključku ljubljanske občine za leto 1938/39, o določitvi kredita za plačilo anuitete k posojilu za zgradbo nove meščanske šole na Viču o kreditu za regulacijo prostora okoli Zal in o odpisu pavšala za prosta skladišča. Poročila gradbenega odbora se nanašajo na razne odobritve parcelacij. Tržni odbor je pripravil pravilnik za tržne dneve. Na seji bodo izvoljeni člani v odbor za podpore in v prehranjevalni odbor. Javni bo sledila tajna seja.

— Iz Prošnja Maloželezniški družbi, ki smo jo objavili v četrtak, že ta dan ni bila več potrebna, ker so že v četrtak zjutraj od 7. do 8. ure pričeli voziti vozovi viške proge prav do končne postaje pri garnizijski bolnici in niso vozili samo do splošne bolnice. Tako sedaj vozijo vsak dan vsi vozovi proge št. 4 z Viča od 7. do 8. ure do končne postaje proge 2 v Mostah, torej prav do garnizijske bolnišnice. V rednem prometu vozijo vozovi v 6-minutnih presledkih. Če je pa v močnem jutranjem cestnem prometu kakav zapreka, se lahko dogodi, da se presledki v takem primeru podaljša. S takimi zamudami je pač treba od časa do časa računati. Upravi elektrarne cestne železnice je mnogo lažje na rednem razvoju prometa v zadovoljstvo potnikov, ni ji pa mogoče odstraniti takih zamud, ki so pa sicer precej redke. Na noben način za take zamude ni odgovorno osebje cestne železnice, ker skuša kljub nevarnostim cestnega prometa pospešiti promet električne železnice po vsem redu in dobljenih navodilih. Predvsem so pa naprošeni potniki, naj se izognejo navali in gneči ob pol 8. in s tem omogočijo čim hitrejšo odprmo voz v mestu. Zato naj se vozijo po 7. uri s končnih postaj, da se gneča razdeli, ker je drugače nemogoče v 12 minutah zmagati jutranji naval na tramvaj.

— Iz Oglejte si bogato zalogo najnovejših pletenin po ugodnih cenah pri K. Sosa. Mestni trg. 490-n.

— Iz Smuška telovadna Slovenskega planinskega društva prične drevi v telovadnici II. drž. realne gimnazije na Poljanah, vhod iz Strossmajerjeve ulice točno ob 19. uri. Telovadbo bo vodil smuški učitelj g. Černič. Prinesite s seboj telovadne čevlje in primerno obleko za telovadbo. Prijave sprejema tudi vodja tečaja za časa telovadbe. Planinci in smučarji udeležite se v lastnem interesu smuške telovadbe. Člani SPD plačajo minimalno pristopnino.

— Iz V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciskanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, točje ne več na Starem trgu. — Samo kvaliteta optika.

— Iz Brezobzirnost. Snoch! sta dirkala najbrž za poskušnjo dva motociklista na cesti od Kosez do podružnice mitnice sem in tja brez luči. Ne razumemo, kako je to sploh mogoče. Če se kolesarji držijo reda in ima vsak svojo luč, velja to tudi za druga vozila.

— Iz Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi policije v Ljubljani v mesecu avgustu: 4 bankovci po 100 din, zaviti v bel papir; bankovec za 500 din; 2 bankovca za 100 din, bankovec za 100 din; bankovec za 100 din; zlata ovrtna verižica s križcem; zlata damska zapestna ura z zlato verižico; damska zapestna ura na črnem traku; damska zapestna ura iz niklja z verižico iz niklja in srebrnim obeskom; zlata masivna zapestnica; zlata damska zapestna ura; zlat damski prstan z monogramom B. M.; zlata zapestna ura na zlati zapestnici; srebrna verižica zapestnica s starinskim novcem Marije Terezije; prazna listnica rjave barve z 12 bankovci po 100 din; knjižica za trgovino in potrdilo o plačnem davku; rjava usnjata listnica s 100 din in železniška legitimacija na ime Franc Ferjančič; rjava usnjata listnica s prometno knjižico od kolesa, raznim račun, poročno sliko in blokom od klobuka »Jadrane«; črna listnica z dijaško legitimacijo in objavo za povratno vožnjo Ljubljana—Beo-

grad; usnjata rdeča denarnica s 285 din in ključem poštnega predala št. 226; črna usnjata denarnica v obliki podkve s okoli 100 din, avstrijskim zlatnikom in starim rimskim kovancem; mala usnjata denarnica s 60 din in 3 ključi; prometna knjižica od kolesa evid. št. 17489; siva platnena dežna plahta; siv suknjič s temnosivimi progami; par rjavih niskih moških čevljev; šoferški suknjič sive barve, listnica z 200 din in šoferska vozna izkaznica na ime Mirko Horvat; poselaka knjižica s prometno knjižico od kolesa evid. številke 95209, trgovska legitimacija, 3 zastavni listi, več družinskih slik in 2 računa; prometna knjižica od kolesa evid. št. 2-5668; delavna modra bluza in hlače; rezervno kolo od avtomobila; prometna knjižica od kolesa, železniška legitimacija, oboje na ime Ivan Mušič, in četrtinka srečke državne loterije; črna obrobljena ročna torbica s 320 din, robcem slike in 2 beležnic; 2 žni plašč iz balonske svile; damska jopica s črno podlogo; damska modra in otroška rdeča jopica; poselska knjižica na ime Elza Sotlar; 70 cm visoka lutka; pletena otroška jopica drap barve, rdeče obrobljena; nahrbtnik z damskim sivim kostumom, neizdelano obleko in damskim plaščem sive barve; svetlo modra svilena že obrabljena damska obleka; poselska knjižica na ime Albina Smole; srečka ratne štete št. 5099-873; rezervno avtomobilsko kolo; naočniki v etulu iz aluminija zelene barve; 2 šolski knjižni in veleseljska legitimacija na ime Franja Berlič; črna torbica z okoli 300 din, zlata in sre-

Živahna gradbena sezona na Jesenicah

Najimpozantnejše med novimi poslopji je mestno ubožno zavetišče na Pisarjah

Jesenice, 11. oktobra. Letošnja gradbena sezona se nagiblje h koncu. Sicer ni bila tako živahna kakor zadnja tri leta, vendar pa se je v vsej občini tudi letos dogradilo toliko novih hiš, da bi tvorile prav čedno vas, če bi bile postavljene vse na enem kraju.

V pomladnih mesecih so bili izgledi za gradnjo hiš precej slabi. Spriču takratne dokaj neugodne gospodarske konjunktore, je KID ustavila delavcem in nameščencem dajanje novih gradbenih posojil. Pa tudi potreba po novih stanovanjih ni bila več tako velika, ker je bilo v zadnjih treh letih v revirju zgrajenih okoli 150 hiš, število delavcev pa je v teku zadnjega leta znatno padlo. Gradbeno gibanje se v precejšnji meri zavril veliki mednarodni politični dogodki, radi katerih se je marsikdo premislil in gradnjo hiše odložil na poznejši čas.

Kljub tem neprilikam pa se je na raznih krajih mesta zgradilo lepo število ličnih hiš z lepimi in svetlimi stanovanji. Gradnja teh hiš se je večinoma pričela še pred letom, le manjše število pa v letošnji pomladi. Največ hiš je bilo dograjenih v bližini sportskega igrišča KID. V tem okoliščju je v zadnjem času nastala lepa mestna četrt, katero tvorijo same nove dvo- in večstanovske hiše in vile. Vse hiše stoje v ravni vrstah. Med njimi pa so že v daljini in široko izpeljane široke ulice. Pri nekaterih hišah so že urejeni zelenjadni in cvetlični vrtovi. Tam, kjer je bilo pred dvema letoma še skalovje in korenine, se letos že boboti angleška trava.

Tudi višje gori na Savskem nabrežju je bilo v zadnjem času dograjenih nekaj hiš. Ravno tako tudi ob Ilirski ulici in Zadrav-

KINO UNION — Tel. 22-21 SIJAJEN FILM NAPETIH PRIZOROV, KI VEBUDI VZHICENJE GLEDALCEV!
HONOLULU
Težki in vedri trenutki iz življenja pilotov, najdrzejših vitezov zraka! Junaki, ki tvegajo vsak dan svoje življenje, ki nikdar ne izgube poguma in razsodnosti.
Predstave ob 18, 19. in 21. uri

Danes premiera ob 18, 19. in 21. uri
KINO MATICA — TELEFON 21-94
USODA MADAME X
Mlada, lepa žena francoskega odvjetnika obdolžena umora. Zavržena od moža, tava po svetu, propada in postane javno dekle. Pregarjana po usodi se vrne v domovino. Da reši čast svojega moža in sina postane morilka. Na razpravi jo brani njen lastni sin. To je lepa pretresljiva drama, ki mora ganiti vsako mater — vsakega otroka.

DANES PREMIERA napetega in vsebinsko zelo zanimivega filma, ki nam pred-čuje romantično daljnega zapada. — Zgled idealne ljubezni, ki se poraja v okolju polnem surovosti in težkih življenjskih prilik za obstanek. — V glavnih vlogah: Noah Beery jun., in Barbara Read s fenomenalnim psom Trevom. — Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri. — Dodatek: Metrošurnal, Popaj, Mickey in barvni film pariške razstave.
KINO SLOGA — TEL. 27-30

brna ovrtna verižica; črna ročna torbica z 2450 din, knjižica odjemalcev, izkaznica na ime Marija Bogataj, prometna knjižica na ime Jože Bogataj, moška listnica in več raznih računov in 8 zastavnih listov.

V zadnjih treh letih je bilo na Jesenicah in v okolici zgrajenih toliko hiš in vil kot v nobenem drugem kraju v Sloveniji. Pri omiljenju stanovanjske krize pa je v veliki meri pripomogla KID, ki je svoje namene in delavce pri tem krepko podpirala. Če bi tudi železniška uprava za svoje uslužbence v tem pogledu toliko storila kot KID za svoje, bi bilo lep in zdrav stanovanj na Jesenicah skoraj dovolj.

Iz Maribora

— »Pohorska vzpenjača« ni likvidirana. Snoch je bil pri Novem svetu redni občni zbor zadruge »Pohorska vzpenjača«. Na obnem zboru je bilo soglasno sklenjeno, da bo zadruga nadaljevala svoje poslovanje. S tem so se izkazale za neresnične vesti, da bo zadruga likvidirala.

— Vlom. V stanovanje zasebnice Matilde Migez v Valzavrovi ulici so ponoči vliomilni neznanji tatovi in odnesli nekaj zlatnine in drugih predmetov v skupni vrednosti okoli 4000 din.

Iz Šoštanja

— Komemoracija za pokojnim kraljem Aleksandrom. Sokolsko društvo je pripravilo za peto obletnico smrti kralja Aleksandra komemoracijski večer, ki se je vršil v ponedeljek v dvorani Sokolskega doma. Ob sprejdu strani dvorane je bil postavljen oltar z veliko sliko pokojnega kralja, okrog nje pa so bile postavljene vaze cvetja in goreče sveče. Društveni starosta Janko Rozman je imel lep govor o življenju kralja Aleksandra, katerega spomin so navzoči počastili s slavo klici in s pletnim molkom. Komemoracijski večer je bil lepo obiskan.

— Odlučovanje. Glavni odbor Rdečega križa v Beogradu je odlikoval s srebrno medaljo za zasluge na polju RK funkcionarja velenjskega krajevne odbora RK g. Kosiča Rada in g. Pavca Miroslava. V soboto zvečer jima je slovesno pripel odlikovanje predsednik ob. Simon Blatnik. — Čestitamo.

— Na ledeni plošči. Sokolsko društvo pripravlja v režiji Draga Karbe trojejan-ko »Na ledeni plošči«. Predstava se bo vršila v kratkem.

— Spremembe na orožniški postaji. Komandir tukajšnje orožniške postaje Franc Kranjc je premeščen v Dravograd. Na njegovo mesto je prišel Ivan Iljaš iz Selnice ob Dravi.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti. Izjave beseda Din 1.—, davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znanko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej
Najmanjši znesek 8.— Din.
PRVOVRSTNA VINA

ter pristno žganje si nabavite po sledečih konkurenčnih cenah namizno belo liter din 8.—
srbski prokupac » » 8.—
rizling » » 9.—
dolenjski cvček » » 10.—
portugalka » » 10.—
jabolčnik sladki » » 5.—
silvanec » » 12.—
dingač » » 12.—

žganja:
tropinovec » » 24.—
silivka » » 24.—
brinjevec » » 34.—
rum » » 36.—
borovničar » » 36.—

Mrzla jedila!
Se priporoča Buffete J. Jeraj, nasi. Minka Videnič. Ljubljana. Sv. Petra c. 38. 42 T.

PO PRIZNANU NIZKIH CENAH
si nabavite najboljše moške obleke, perilo in vsa praktična oblačila pri P. KESKERJU, Ljubljana. Sv. Petra cesta 14. 1. T.

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezenje zaves, perila monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din. »Julijana«, Gosposvetska c. 12. 3. T.

KUŠEJE
večbarvne
JUGOGRAFIKA
AVDETANAP 23

POUK

Strojepisni pouk
Večerni tečaj oddelki od ¼ 7. do 8. in od ¼ 8. do 9. ure. Pouk tudi po diktatu. Vpisovanje dnevno, pričetek 14. oktobra. — Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. — Največja strojepisnica! 2160

SLUŽBE

FRIZERKO
dobro moč, iščem za takoj za samostojno delo. Spis Mirko, Črnuče pri Ljubljani. 2940

VAJENEC
ki ima veselje do učenja trgovine, manufakturne in mešane, priden, delaven, vajen vsakega dela, išče mesto. Ima 4 meščanske šole. Za poštenost jamčim (oče). Alojz Fabjan, Črnomelj, trgovina čevljev. 2939

GOSPODIČNA
18. letna, inteligentna, z malo matura in trgovsko šolo, s pisarniško prakso in večjo strojepisjo, išče službo v pisarni ali za blagajničar. Nastop po sogovoru. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Ljubljana«. 2802

PRODAM

OREHOVA JEDRCA
sortiran trčen med, med v satovju in medicio kupite najbolje v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ul. 6. 46. T.

POHISTVO
si nabavite najceneje pri ZORMAN — Breg 14. Vsakovrstni stoli že od 18 din dalje. Vsa popravila. Politiram odprave najceneje. 2947

Vabilo
k LVIII. rednemu letnemu obnemu zboru
Savinjske posojilnice v Žalcu
reg. zadruge z neom. zavezo, ki se bo vršil
dne 19. oktobra 1939 ob ¼ 11. uri v zadrudni pisarni.

Dnevni red:
1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1938.
3. Dodelitev čistega dobička rezervnemu fondu.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako občni zbor ob določen uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil ob ¼ 12. uri istega dne drug občni zbor z zgornjim dnevnim redom, ki pa bo sklepčen brez ozira na število navzočih zadrudnikov.

Načelstvo

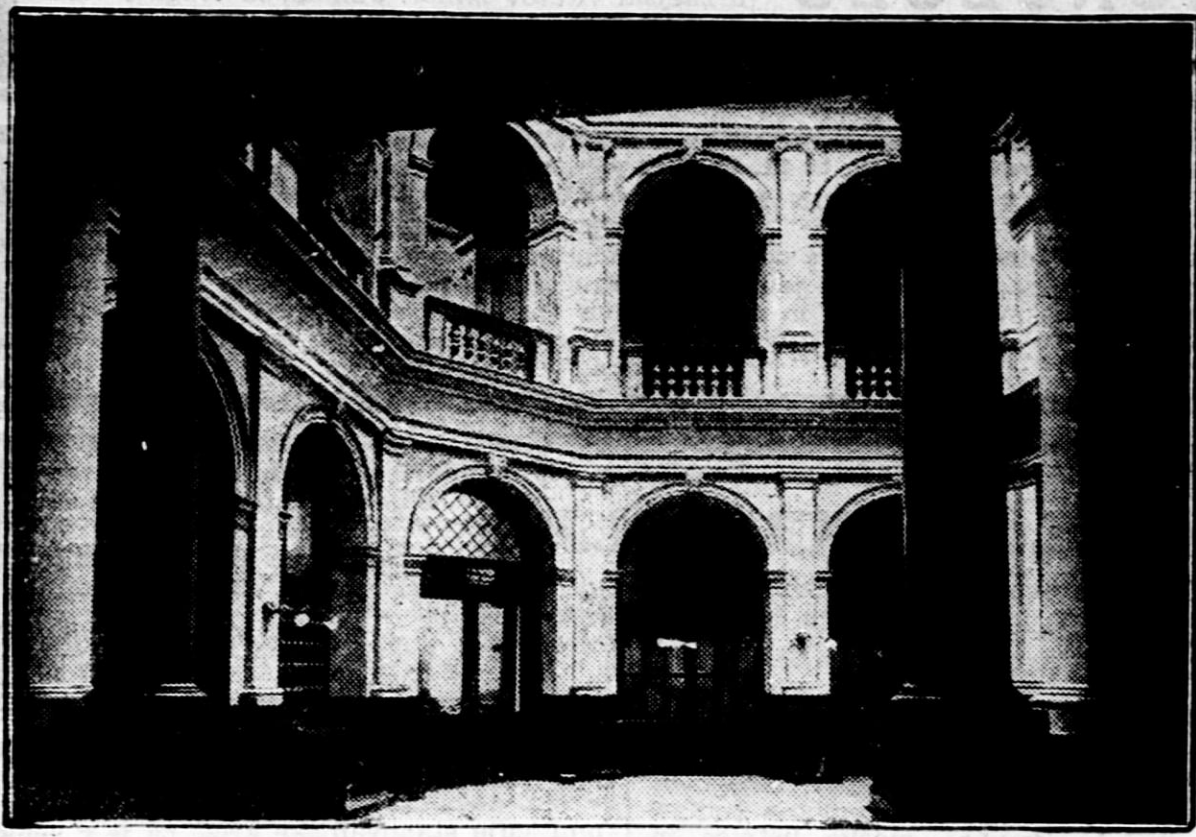
NARODNA TISKARNA
LJUBLJANA
IZDAJENA I

EVROPEJSKE VSE VESTE TEKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINIŠE

Makulaturni papir
preda
uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knaflijeva ulica št. 9

Problem glavne pošte v Ljubljani

Poštni prostori so nezdravi, pretesni in nepraktično urejeni

Vestibul naše glavne pošte

Ljubljana, 10. oktobra. Ljubljanska glavna pošta je bila že šestkrat kamen spodnike. Njeno zastarelost graja posebno poslovni krogi, pa so že tudi naši listi večkrat zelo obširno poročali o tem, da Ljubljana zelo perečem vprašanju. Opetovano smo že tudi brali o novih načrtih, kako bodo poslopje ljubljanske glavne pošte dvignili za eno nadstropje in preuredili tudi pritličje ter prvo in drugo nadstropje. Slišali smo obljube, da bodo vse poštne prostore prilagodili velikemu prometu, ki ga ima naša glavna pošta, ter vsem zahtevam sodobnega stavbarstva, ki določajo več zraka in sonca, in tudi higijenskim predpisom, ki jim ljubljanska glavna pošta že dolga leta ne ustreza več. Uradnik je bil včasih uboga para, ki se zanj nihče ni zmenil, niti oblastva niso izdajala nobenih posebnih higijenskih predpisov glede ureditve prostorov, v katerih opravlja uradništvo svojo naporno službo in ki v njih sprejema stranke.

V poznejših letih je higiena napredovala in je tudi država izdala posebne odredbe glede ureditve in higijenskega vzdrževanja vseh poslovnih prostorov. Posebne komisije okrožnih uradov za zavarovanje delavstva pregledujejo od časa do časa vsa zasebna podjetja, grajo, kar je ne-higijenskim zahtevam, te prostore preurejajo, čistijo poslovni prostori ne ustrezajo higijenskim zahtevam, te prostore preuredijo. Če podjetja v določenem roku ne preuredijo svojih prostorov in jih ne prilagode higijenskim predpisom, jih pristojna oblastva celo kaznujejo. Higijenski predpisi za poslovne prostore so posebno strogi glede razsvetljave in zračnosti.

Delodajalci morajo imeti dovolj obzornosti do svojih nameščenov in jim privoščiti zadostno razsvetljavo, pa tudi poskrbeti, da so prostori dovolj zračni, po potrebi pa celo urediti naprave za umetno zračenje.

Razsvetljava in zračenje sta posebno važna problema pri poslovnih prostorih, namenjenih velikemu številu strank. Poslovni prostori ljubljanske glavne pošte pa so ravno glede razsvetljave in zračnosti na zelo slabem glasu. Stavbni, ki so pred desetletji gradili našo glavno pošto, je niso namenili mestu, ki ima 80.000 prebivalcev, ampak tedanjim skromnim, potpisnim ljubljani.

Zastarelost poslovnih prostorov ljubljanske glavne pošte ne čuti samo poslovni krogi, ki imajo ves dan opravka na pošti, ampak tudi uradništvo samo. Slednje celo v največji meri, saj opravlja svojo zelo naporno službo po 8 do 10 ali več ur dnevno v mračnih in slabo zračenih prostorih. Problem, ki je pri ljubljanski glavni pošti najnujnejši, ni dozdaj novega poslopja, pač pa

preureditev sedanjih poslovnih prostorov, da bodo ustrezali vsem zahtevam neprestano naraščajočega prometa in tudi vsem higijenskim predpisom za poslovne prostore.

Promet na ljubljanski glavni pošti narašča iz dneva v dan, problem dozdaj novega nadstropja in ostale notranje preureditve v zvezi s to dozdajavo pa je odprt že toliko let, da so ljubljanci postali neverni Tomažji. In čeprav bo ta načrt morda kmalu uresničen, je važnejše in nujeje, da najprej preuredimo sedanje prostore. To delo bi lahko opravili postopno, tako da promet ne bi zastajal in da bi ne nastale za normalno delo prevelike zapreke. Biti moramo obzirni s poslovnimi ljudmi, ki zahajajo na pošto, z uradništvom, ki v njej opravlja svojo težko in naporno službo, naposled pa tudi z našim ugodom pred tujci.

Najnujnejše so potrebni popravila pritličnih prostorov, ki so najmanj zračni, zelo slabo razsvetljeni in najmanj primerni za ogromno in odgovorno delo, ki ga mora poštne osebe v njih

opravljati. V zgornjih nadstropjih so nekatere prostore že preuredili, med njimi posebno prostore za denarni promet in za pismo. Ti prostori zdaj že ustrezajo higijenskim predpisom. Nerazumljivo pa je, zakaj se je potem delo naenkrat ustavilo, da niso prišli na vrsto tudi pritlični prostori.

Ce bi vprašali arhitekta, bi nam povedali in kaj lahko računsko dokazali, da primerna ureditev pritličnih prostorov ljubljanske glavne pošte ne zahteva izdatkov, ki bi jih poštna uprava ne zmogla. Treba je torej najprej lotiti se tega manj obsejnega dela, potem pa šele začeti z obsejnejšim načrtom, po katerem naj bi poštne poslopje dvignili za eno nadstropje in ga tako prilagodili velikim poslojem v neposredni okolici.

Angleži o Maginotovi in Siegfriedovi črti

Z običajnimi vojaškimi operacijami ni mogoče prodreti ne ene ne druge

Vojaški urednik londonskega lista »Daily Telegraph« je napisal dolg članek o ustroju Maginotove in Siegfriedove utrjene črte ter je obe primerjal ter izrazil svoje mnenje o odpornosti obeh utrdb.

Mislím, je zaključil urednik svoj članek, da z običajnimi vojaškimi operacijami ni mogoče prodreti niti Maginotove niti Siegfriedove črte. Obe sta tako zgrajeni, da lahko z uspehom kljubujeta napadom. Siehneri poizkus predreti francosko ali nemško črto z veliko ofenzivo bi bi zaradi tega samo samomorilna akcija, ki bi zahtevala milijonske žrtve ne da bi nam padale dosegle odločilnega uspeha. Temu dejstvu morata vojskovalca se nasproti prilagoditi svojo taktiko. V poštev pride samo defenzivna obramba v Maginotovi ali Siegfriedovi črti, ki more to ali ono stran s časoma oslabil. Maginotova črta je bila zgrajena kot stalna betonska obramba proti morebitnemu vdoru z nemške strani. To je moderno oboroženo jekleno in betonsko vojašnica. Cete prihajajo vanjo, ne da bi bile izpostavljene topovskemu ognju nasprotnika. Igube, ki bi jih utegnili povzročiti sovražnik z letalskimi topovi ali slabe posledice za zdravje po dolgem bivanju v podzemskih jeklenih in betonskih celicah, ne morejo biti velike.

Zanimiva razprava o spanju

Napisal jo je nemški učenjak dr. Wilhelm Hellpach

Heidelberški profesor dr. Wilhelm Hellpach je priobčil zanimivo razpravo o trdnem spanju in o čimilitih, od katerih je odvisno. Normalno spanje ni enako trdno, odvisno od začetka do konca. Pod globino spanja razume »veda stopnja«, človekove odpornosti proti poskusom vzbuditi ga. Najtrdnije je spanje v prvi tretjini noči. Zato je upravičena ljudska modrost, ki tako ceni spanje pred polnočjo. Po polnoči postaja spanje vedno rahlejši in od 4 do 6 jutraj je še za polovico tako trdno kakor je bilo zvečer. Šele v predzadnji ali zadnji uri spanja se isto zopet poglubi. Vendar pa doseže v najboljšem primeru samo dve tretjini začetne intenzivnosti. Prav ta jutranja globina spanja je kriva, da morajo mnogi ljudi buditi umetno, ker jim dela vstajanje velike težkote. Drugi ljudje se vstajajo sami, ker čutijo podzvestno potrebo vstati.

dobne tistemu, ki sem ga zavrato umorila. Oprostite, dragi prijatelj. Hvala vam za vašo veliko prijaznost, da ste poslušali mojo gnusno izpoved! — Oprostite... Nikar me ne spremljajte... Globoko se je priklonila in hitro odšla. Naenkrat se je pa ustavila.

— Povejte mi njegov naslov, — ga je prosila s trdnim glasom, v katerem je Murzajev zaslišal nekaj zločedečega. Povedal ji je naslov.

— Še eno prošnjo imam. Denar ste mi ponudili. Sprejemam ga. Toda ne več, nego dve liri. Več ne potrebujem. Hvala. Oprostite, dragi. Ne pozabite, kaj sem vam rekla o knjigah!

— O kakšnih knjigah? — je zaklical Murzajev za njo. Ona je pa odhitela proti razvalinam Caligulove palače, ne da bi odgovorila. In tam je izginila.

XXIX.

Vedenje Ariadne Georgijevne ob koncu razgovora je Murzajeva zelo vznemirilo. Naslednjega dne jutraj je odšel v cerkev Vseh svetnikov ob uri, ko je ona po svoji zaobljubi trikrat po kolenih hodila po stopnicah. Tam je pa ni našel. To se je zdelo Murzajevu sumljivo in takoj je zaslišal nesrečo. Iz cerkve

Ce obravnavamo probleme ljubljanske glavne pošte, moramo med najvažnejšimi omeniti tudi vprašanje

telefonske govorilnice za krajevne in medkrajevne pogovore in urada za brzojavni promet.

Ta dva urada sta zdaj v tesni sobici v Prešernovi ulici, kjer je tudi urad za sprejemanje priporočil in nučnih pism po običajnih uradnih urah, t. j. od sedmih do devetih zvečer. Telefonske celice so zgrajene tako, da stranke, ki imajo opravka pri okenih za brzojave ali priporočena pisma, pa tudi druge stranke v teh prostorih, lahko slišijo vse pogovore in tudi takšne, ki so vsaj s trgovskega stališča bolj zaupnega značaja. Kaj vse to pomeni, nam ni potrebno posebej poudarjati, še manj pa omenjati zaždene obraze tujcev, ki vidijo ta urad največjega slovenskega mesta. Poleg vseh teh neveselosti je urad za krajevne in medkrajevne telefonske pogovore in za brzojavni promet na ljubljanski glavni pošti tako pomankljivo razsvetljen in slabo zračen, da je bil že pred dvajsetimi leti potreben temeljit popravil.

Zavedamo se, da država nima sredstev, da bi z njimi v kratkem razdobju preuredila vsa državna poslopja in jih prilagodila zahtevam sedanjega časa. Mislím pa, da bi se

s postopnimi preureditvami

lahko odstranilo marsikaj neveselnega brez posebnih velikih stroškov.

Zdaj se bližajo zimski meseci, ki za zunanjo zidavo niso primerni, lahko pa bi jih porabili za notranje preureditve. Čeprav bodo poslopje ljubljanske glavne pošte pomlad res morda dvignili za eno nadstropje in tedaj preuredili vso njegovo zunanost, bi lahko porabili zimске mesece za manj težavne notranje preureditve in tako posebno pritlične prostore uredili, kakor zahtevajo interesi uradništva, poslovnih ljudi in našega ugleda.

Upajmo, da bodo poklicani probleme ljubljanske glavne pošte načeli čimprej z vso resnostjo in nujnostjo, ki jo zahtevajo sedanji neprimerno in nehygiensko urejeni prostori.

spada razen prilicnostnega tudi opoldansko spanje, čigar potrebo čutijo tudi ljudje na kmeth in celo živali in ki torej ni nobena grda razvada prekultiviranih ljudi. Sem spada končno tudi dnevno spanje ljudi, ki ponosi delajo. Globina spanja se nekoliko zmanjša tudi v poletnih mesecih, dočim je spanje pozimi trdnije. Te razlike so znatne v subarktičnih pasovih.

100 let poštne znamke

Prihodnje leto bo 100 let, kar so bile v Angliji natisnane prve poštne znamke. Dotlej so pobirali poštino v denarju, plačevati so jo morali bodisi pošiljatelj ali prejemnik pisma. Poštne znamke je izumil trgovski zastopnik R. Hill. Nekega dne je videl, kako se pismošoj prepira z nekim meščanom. Mož ni hotel sprejeti pisma svojega brata v Avstraliji, ker bi bil moral plačati precej visoko poštino. Pisma res ni sprejel Hillu je pa povedal, da si dopisujeta z bratom že mnogo časa, da pa še nikoli ni plačal poštine. Z bratom sta se bila namreč domenila, da bo, če bo zdrav in če se mu bo dobro godilo, označil to na kuverti s posebnimi dogovorjenimi znaki.

In tako je vedno pogledal samo na kuvertu in če je videl, da je z bratom vse

Dirka na Večni poti bo razgibala Ljubljano

Oficijelni trening bo v soboto popoldne — Način dirke bo enak kakor lani

Ljubljana, 11. oktobra. Razen rednega sportnega občinstva je v Ljubljani tudi precej ljudi, ki se zanimajo za bolj redke sportne dogodke. Takšni sportni dogodki, ki bi privabili množico, ne glede na to ali so med njo ljudje, ki se zanimajo stalno za sport ali ne, so pri nas v resnici redki. Da pa vlada za nekatere sportne prireditve posebno zanimanje, je dokazala že pred letom motociklistična dirka na Večni poti. Brez vsakih posebnih opozoril so se zbrali ob dirkalni progi v dolžini skoraj treh kilometrov takšne množice kakor ob najbolj senzacionalni gorski dirki. Med gledalci je bilo tudi mnogo ljudi (kar je vtisnilo prireditvi poseben popularen značaj), ki sicer nikdar ne pokažejo zanimanja za sport. Dirka je pa tudi zaslužila vso pozornost že zaradi tega, ker je nudila gledalcem v marsikaterem pogledu še celo več kakor prireditve na dirkališčih. Ker je bil uspeh prve hitrostne dirke na Večni poti v vsakem pogledu zelo lep, je razumljivo, da so se tekmovalci kmalu začeli živo zanimati za novo, odkrito progo, ki je vprava idealna za takšne vrste dirk, in povpraševali so, kdaj bo prihodnja dirka Motociklistična Avtomobilskega kluba se je odločila, da priredi tudi letos dirko na Večni poti. Dirka je razpisana za nedeljo in ljubljanski tekmovalci so že začeli proučevati progo.

V tehničnem pogledu, način tekmovalstva dolžina proge, razpored kategorij itd. bo letošnja hitrostna dirka enaka lanski. Pač pa so letos razpisane denarne nagrade za zmagovalce v posameznih kategorijah, tako da bo prireditvi tudi v tem pogledu v slogu mednarodnih tekmovalj. Denarne nagrade so vsakega potrebne, kar tudi radi priznavajo sportni realisti, kajti naši tekmovalci niso tako bogati, da bi lahko zmogli velike stroške v zvezi s pravico za tekmovalstvo, najsi bi bili še tako pevovali. Denarne nagrade bodo preli zmagovalci v sportnih kategorijah, in sicer z motorji do 250 cm prvi 500, drugi 300 in tretji 100 din; v kategoriji s stroji 350 cm prvi 500, drugi 350 in tretji 150 din; v kategoriji do 500 cm prvi 600, drugi 400 in tretji 200 din. V turnirih kategorijah pa bo prejel vsak prvi častno darilo, drugi praktično darilo in tretji plaketo. Prvi trije člani Motociklistične AK kot prireditelja bodo prejeli za najboljše dosežene čase posebne nagrade.

Razpis prireditve je seveda zbudil med motociklisti veliko zanimanje in že doslej se je prijavilo okrog 30 tekmovalcev. Sodelovali bodo najboljši motociklistični dirkači iz vse Slovenije, pričakujejo pa tudi udeležbo Zagrebčanov, zlasti še, ker imajo z ljubljanci nepravilne račune še iz Beograda. Slovenski motociklisti so postali zelo resni konkurenti najboljših motociklističnih tekmovalcev v državi.

Kaj vse zmorejo naši motociklisti, se je prav lepo pokazalo že lani na Večni poti. Dosežena je bila povprečna brzina 96,4 km na uro, kar se je približuje mednarodnemu rekordu, doseženemu na hitrostni motociklistični dirki podobnega značaja v Angliji. Dosežena je bila povprečna brzina 118,7 km na uro.

Pri tem tekmovalstvu pa nikakor ne gre za samo hitrost; proga je takšna, da mora motociklist v resnici izvrstno obvladati vozilo in se znajti v vseh položajih. Proga nudi vse vijuge, leve in desne, ravnic, kakor tudi padce in strmine. Nikjer v ljubljanski okolici ni ne mogli najti take proge, ki bi nudila vse to, kar Večna pot, zlasti ne na tako kratki razdalji. Stiri ovinki so prav ostri in zlasti hud je ob odcepni ceste na Brdo. Nekateri gledalci so ob tistih ovinkih lani celo — mižali, tako razburljivo je bila dirka.

Tekmovalci morajo seveda dobro proučiti vse krivine ter druge podrobnosti

v redu, je odklonil pismo in poštine mu ni bilo treba plačati. Hillu je šinila v glavo misel, da bi bilo bolje, če bi plačevali poštino pošiljatelj v znakah. Tako je predložil poštni upravi uporabo znakov, obenem pa enotno nižjo poštino. Njegov predlog je sporočil v poštne prometu pravi prevrat. Število poštne pošiljke se je pomnožilo za več milijonov in poština uprava je imela navzlic nižji poštini mnogo večje dohodke. Hill je postal vrhovni poštni mojster v Angliji in povsod je bil v plemiški stan. Anglija hoče proslaviti 100 letnico poštne znamke z izdajo poštne znamke z Hillovo sliko.

Slovani v Nemčiji

Nemčija je danes druga največja slovanska država v Evropi. Nemčija ima danes okoli 105 milijonov prebivalcev. Do okupacije Poljske je bilo v Nemčiji okoli 11 milijonov Slovanov, in sicer Čehoslovakov in Poljakov, to je okoli 12% vsega prebivalstva. Z okupacijo Poljske je Nemčija dobila močan prirastek Slovanov, in sicer 18 milijonov Poljakov. Nemec pa je z okupacijo dobila novih samo podrug milijon. Skupno je zdaj v novih mejah tretjega Reicha 29 milijonov Slovanov, to je okoli 29% vsega prebivalstva Nemčije, pri čemer pa ni všteta tudi Slovaška.

proge. Brez treninga dirkač na tej progi nič ne opravi. Ne morejo pa voziti hkrati po vsej progi, ker cesta ni zaprta in je tam vedno precej živahen promet. Zato se vadijo na posameznih ovinkih. Vsi so s progo zelo zadovoljni ter je ne morejo prehlaviti. Trening privablja že od prvega dne dan za dnem mnogo gledalcev in nudi se jim v resnici edinstvena zabava. Kaj bo šele v nedeljo!

Marsikdo pa tudi nestrno pričakuje oficijelnega treninga, ki bo v soboto popoldne, ko bo cesta zaprta. Rezultati tega treninga bodo razglašeni v soboto zvečer. V nedeljo dopoldne ne bo treninga in bo cesta odprta. Dirka se bo začela ob 15. Če bo deževalo, bodo prireditve seveda morali preložiti na naslednjo nedeljo. Sicer bo pa cesta lahko tudi nekoliko mokra, ker je po čisto hrupavo, prodnato cestice, da se kolosa dobro prijemljejo na ovinkih. Na nekaterih krajih, kjer je cestice nekoliko slabše, ga bodo še ob pravem času popravili.

Kakor rečeno, način dirke bo enak kakor lani. Najprej bodo tekmovalci vozili v smeri proti strelišču; cilj bo pred streliščem pod Rožnikom, start pa pri Mostecu. Potem bo pa start pod Rožnikom in cilj pri Mostecu. Tekmovalci morajo prevoziti progo v obeh smereh. Gledalci se bodo lahko zvrstili vzdolž vse proge, a ubogati bodo morali reditelje, da ne bo nesreč. Zlasti naj ljudje ne postajajo na zunanji strani ovinkov, kakor so lani, ker je nevarnost, da dirkač zavoji po nesreči med nje.

Ker bo to zadnja hitrostna motociklistična dirka v sezoni (razen gorske, ki bo na Gradu), bo nedvomno privabila že zaradi tega mnogo občinstva.

Mico Kovačevo so zaprli

Smartno, 10. oktobra. Pred dnevi smo imeli v gostih prikupno Tončko, ki je bila za naš kraj nekoliko preveč splošno »strokovno usposobljena«. Izdajala se je za šolano gospodinjstvo pomočnico, a razen tega je baje obvladovala še celo vrsto svetovnih jezikov in steno-grafijo. Zato je pa tudi napravila kmalu lepo kariero.

Najprej je začela v gostilni kot natakarica, a ker je natakala tudi skrivaj in je bila nekoliko preveč veržirana, kar se tiče fantov, je morala kmalu preseliti. Ujela je podedelškega graščaka, ki je bil silno prijetno presenečen nad njenimi izrednimi sposobnostmi. Zaposlil jo je kot gospodinjstvo pomočnico. Toda graščak ni bil zadovoljen z njenimi žganci in jo odslužil, še preden je minil prvi mesec službe. Tončka zaradi tega ni mislila na samomor. Zbrala je veselo družico fantov, da bi pozabili bridkosti tega sveta in se lili so se od gostilne do gostilne, dokler ni bila mera veselja polna. Plačevala je Tončka kot prava emancipiranka. Toda v zadnji gostilni je čeha tako narasla, da so morali pri računanju prisostvovati orožniki. Ker je bila Tončkina denarnica prazna, je morala dekle menjati kavalirje ter oditi z orožniki. Med Tončkino priljago so tudi našli nekatere sumljive reči, zato bodo Tončko prepeljali v zapore ljubljanskega okrožnega sodišča.

OTROŠKA LOGIKA

— Mamica, zakaj se imenujejo moji zobje mlečni?
— Zato ker piješ mnogo mleka.
— No, potemkaj se morajo imenovati tvoji zobje kavini, papanovi pivski, stričevi pa vinski.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

zavej je naenkrat umolknil, potem je pa vzkliknil razburjeno:

— Pojdva takoj v Rim! Kdaj odpelje vlak? Ali pa naroči avto!

— Kaj se ti je zgodilo? — je vprašal Oleg Kirilovič presenečeno in jel ogledovati staro, oguljeno knjižico, prejeto pravkar po pošti.

— Ali je to Evangelij?

— Da. Toda kdo je poslal to knjižico in čemu, tega ti sploh ne morem pojasniti.

— Ona je umrla, — je odgovoril Murzajev.

— Včeraj mi je rekla, da bo pomenilo to, če pride ta knjižica iz njenih rok, da je umrla. Zdaj razumem, zakaj je vprašala po tvojem naslovu in zakaj me je prosila, naj ji dam dve liri, čeprav je poprej odklonila vsako denarno podporo. Potrebnovala je liri za znamke.

— Ti si mi pa dejal, da je enkrat za vselej opustila misel na samomor.

— Nisem bil še končal pripovedovanja, ko je prišla pošta.

Murzajev je pripovedoval, kako se je Ariadna Georgijevna ustrašila, ko je zvedela, da živi Oleg Kirilovič v Rimu. Pripovedoval je tudi o njeni grozi, da bi se mogla sestati z njim iz oči v oči.

A. P. MELNIKOVA

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— Kaj? Strah pred srečanjem z njim iz oči v oči. Zastojete en sam njegov pogled, da bi me uničil. Uničila bi me na mestu sramota, vest in ... ljubezen!

Murzajev si je prizadeval prepričati jo, da je njen greh že davno odpuščen, da bi se Oleg Kirilovič rad sestel z njo in da bi ta sestanek samo ublažil njeno trpljenje.

— Ne, ne, — je odgovorila. — Verjem, poznam njegov svetli obraz, poznam njegovo plemenito srce. In to je prav tisto najstrašnejše! Če bi me zmerjal, pretepal, poniževal, če bi me bil po obrazu, bi prenašala to lažje. Njegova dobrota bo pa tisti žarek, ki poštno ljudi utrjuje v življenju, podle pa uničuje. Ne morem pogledati v obraz človeku, ki sem ga tako podlo varala in se zdaj zaljubila vanj. Ne morem pogledati v obraz človeku, čigar poteze so tako po-

71

dobne tistemu, ki sem ga zavrato umorila. Oprostite, dragi prijatelj. Hvala vam za vašo veliko prijaznost, da ste poslušali mojo gnusno izpoved! — Oprostite... Nikar me ne spremljajte... Globoko se je priklonila in hitro odšla. Naenkrat se je pa ustavila.

— Povejte mi njegov naslov, — ga je prosila s trdnim glasom, v katerem je Murzajev zaslišal nekaj zločedečega. Povedal ji je naslov.

— Še eno prošnjo imam. Denar ste mi ponudili. Sprejemam ga. Toda ne več, nego dve liri. Več ne potrebujem. Hvala. Oprostite, dragi. Ne pozabite, kaj sem vam rekla o knjigah!

— O kakšnih knjigah? — je zaklical Murzajev za njo. Ona je pa odhitela proti razvalinam Caligulove palače, ne da bi odgovorila. In tam je izginila.

XXIX.

Vedenje Ariadne Georgijevne ob koncu razgovora je Murzajeva zelo vznemirilo. Naslednjega dne jutraj je odšel v cerkev Vseh svetnikov ob uri, ko je ona po svoji zaobljubi trikrat po kolenih hodila po stopnicah. Tam je pa ni našel. To se je zdelo Murzajevu sumljivo in takoj je zaslišal nesrečo. Iz cerkve

je pohitel na kolodvor k vlaku, vozečemu v Tivoli.

— Izpovej se no, kako je bilo s tvojo ljubavno pustolovščino, — ga je pozdravil Oleg Kirilovič. Pripoveduje mi svoj romanček z zagonetno Sandrilono.

— Tu ne gre za noben romanček, — je odgovoril Murzajev mračnega obraza, — temveč za pretresljivo tragedijo, v kateri igraš glavno vlogo ti, ne pa jaz!

— Kaj se ti je zgodilo? Niti besedice ne razumem, — je dejal Oleg Kirilovič, ki je bil postal že resen.

— Beračica zastretega obraza je — Ariadna Georgijevna. Obraz si zakriva zato, ker je strašno spačen. Že več let živi to bedno življenje in pri tem dela pokoro za svoj greh. Reva preživlja strašne muke.

— Treba jo bo takoj iztrgati iz te bede in ji urediti zmožno življenje, — je dejal Oleg Kirilovič.

— S tem namenom prihajam k tebi. Bojim se pa, da bo že prepozno!

— Kaj bi se moglo zgoditi?

— Vse, celo samomor.

Murzajev je podrobno opisal knezu vsebino izpovedi Ariadne Georgijevne. Ko se je bližalo njegovo pripovedovanje koncu, je prišla pošta. Oleg Kirilovič je raztrgal pozornost vzbujajoči ovoj pošiljke. Mur-